

Högsta förvaltningsdomstolen
Beredningsenhet 1
Box 2293
103 17 Stockholm

HÖGSTA FÖRVALTNINGS-
DOMSTOLEN
Bered Enhet 1

INKOM: 2020-09-01
MÅLNR: 4484-20
AKTBIL: 4

Komplettering av överklagande av Kammarrätten i Stockholms dom den 3 juli 2020 (HFD mål nr 4484-20)

Klagande

Post- och telestyrelsen (PTS)
Box 5398
102 49 Stockholm

Motpart

Erik Sandberg, 19640421-7918

Saken

Marknadskontrollavgift enligt radioutrustningslagen

Utveckling av talan

Utöver vad PTS anført i förvaltningsrätten och kammarrätten vill PTS framföra följande:

Marknadskontrollavgift enligt radioutrustningslagen

Radioutrustningslagen (2016:392) avser marknadskontroll och riktar sig så gott som uteslutande till tillverkaren, tillverkarens representant, importören och distributören (ekonomiska aktörer). Endast 15 § i lagen riktar sig till en annan krets, nämligen till *den som har tillstånd* enligt 3 kap. 1 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) [eller som är anmäld enligt 2 kap. 1 § LEK].

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Den som sätter utrustning som omfattas av marindirektivet på marknaden behöver inte följa radioutrustningslagen, eftersom sådan utrustning enligt 2 § radioutrustningslagen inte omfattas av den lagen.

Den som köper radioutrustning för att använda den träffas inte heller av radioutrustningslagens bestämmelser om marknadskontroll, oavsett om utrustningen är undantagen enligt 2 § radioutrustningslagen eller inte, eftersom köparen inte är en ekonomisk aktör i den lagens mening.

Den som har tillstånd att använda radiosändare enligt 3 kap. 1 § LEK ska däremot betala en avgift. Det beror på att en tillståndshavare, alldeles oavsett vilken utrustning just denne tillståndshavare innehar, också gynnas av att inte andras radiosändare stör användningen. Avgiften är inte knuten till att utrustningen överensstämmer med kraven i radioutrustningslagen eller marindirektivet, eller har varit föremål för marknadskontroll före inköpet.

Avgiften betalas istället av alla tillståndshavare som gynnas av en störningsfri miljö. Det är anledningen till att 15 § radioutrustningslagen hänvisar till en annan lag, nämligen LEK, vad gäller avgiftsuttaget för marknadskontroll. Om lagstiftaren inte avsett att alla tillståndshavare skulle betala avgiften hade det framgått av 15 § radioutrustningslagen. Det valda kollektivet är således ett annat än de som radioutrustningslagen i övrigt riktar sig till. PTS menar därför att det är möjligt att *inneha utrustning* som inte omfattas av radioutrustningslagens krav, men att ändå som *tillståndshavare* enligt LEK tillhöra det kollektiv som ska betala en avgift.

I tillståndsgivningen enligt LEK finns det ingen anledning att särskilja olika typer av utrustning på det sätt som kammarrättens dom ger upphov till. Radioutrustningslagen, liksom LEK, saknar vidare bestämmelser om uppgiftsskyldighet för enskilda, om vilken typ av utrustning de innehar. Lagstiftaren har därför, så som PTS uppfattat det, valt ett schabloniserat sätt för myndigheten att ta ut avgiften genom att knyta den till en krets som myndigheten enkelt och objektivt kan bestämma.

Avgiftsskyldigheten för den som har tillstånd att använda radiosändare är knuten till det beviljade tillståndet. Eftersom tillståndsgivningen enligt LEK inte påverkas av vilken produktlagstiftning som tillståndshavarens radioutrustning faller under, menar PTS att bestämmelsen i 15 § radioutrustningslagen står för sig själv och inte ska läsas ihop med bestämmelsen i 2 § om att lagen inte omfattar viss utrustning. Kammarrätten har såsom PTS förstår det inte beaktat detta vid tolkningen av avgiftsplikten omfattning.

Transportstyrelsen får enligt 17 § förordningen (2016:770) om marin utrustning meddela föreskrifter om avgifter för bl.a. marknadskontroll enligt 22 § lagen (2016:768) om marin utrustning. Oavsett om Transportstyrelsen meddelar sådana föreskrifter eller inte, har PTS rätt att enligt 15 § radioutrustningslagen, ta ut en avgift för kostnader för marknadskontroll enligt radioutrustningslagen, eftersom radioutrustningslagen har ett annat syfte med marknadskontrollen än

de lagar som genomför marindirektivet i svensk rätt har. Syftet med marknads kontroll enligt radioutrustningslagen är att säkerställa en störningsfri radiomiljö.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

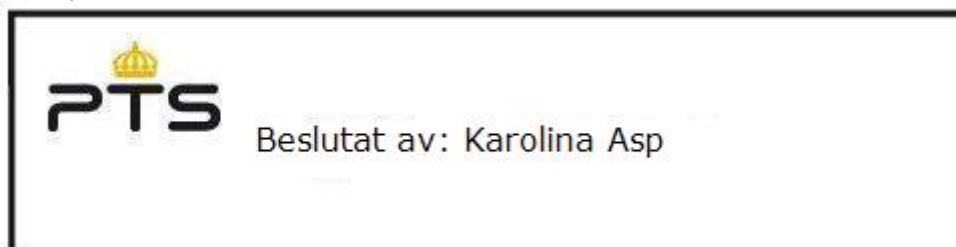
Av 12 § Post- och telestyrelsens föreskrifter om avgifter (PTSFS 2018:6)¹ och bilagan till föreskriften framgår att den som har tillstånd att använda radiosändare enligt 3 kap. 1 § LEK ska betala 374 kr per tillstånd, varav 12 kr avser avgift för marknads kontroll.

Frågan om 12 § PTS föreskrifter om avgifter, i de delar som avser marknads kontrollavgift, står i strid med en bestämmelse i annan överordnad författning och därför enligt 11 kap. 14 § regeringsformen inte får tillämpas är enligt PTS fortfarande obesvarad.

Kammarrätten har inte förklarat om domstolen avsett att göra en normprövning och i så fall vilken norm som bestämmelserna i radioutrustningslagen respektive föreskrifterna skulle strida mot. För det fall kammarrätten har gjort en normprövning enligt 11 kap. 14 § regeringsformen bör det enligt PTS uppfattning kunna ställas högre krav på motivering än vad som framgår av kammarrättens domskäl. Det är av vikt för ledningen av rättstillämpningen att få klarhet i hur det förhåller sig.

Frågan i detta mål – om PTS har möjlighet att ta ut marknads kontrollavgift enligt radioutrustningslagen trots att utrustningen som sådan inte omfattas av lagen – har stor principiell betydelse för utförandet av det uppdrag som PTS har fått av lagstiftaren och för myndighetens finansiering av detta uppdrag. Frågan har inte tidigare prövats av domstol. Högsta förvaltningsdomstolen bör därför ta upp målet till prövning.

Karolina Asp
Chefsjurist

---

¹ Nuvarande föreskrift om avgifter (PTSFS 2019:3), inklusive bilagan, har i för detta mål relevanta delar samma lydelse som tidigare.